

MOTS PRELIMINARS A "ERÒTIQUES I DESPENTINADES" (Arola, 2008)

Només mots de felicitació poden acompanyar aquest volum que presenta el desig femení escrit per mà de dona en tota l'amplitud cronològica d'un segle de poesia catalana. Cal salvar tota mena d'entrebancs i cal generositat; la que ha tingut Encarna Sant-Celoni, poeta al seu torn, per realitzar una cosa tan senzilla i tan difícil, alhora. Perquè reunir els distints poemes no hauria de ser una feina gaire feixuga, més enllà de fer-se amb els volums de les múltiples tries possibles abans de la selecció final. En canvi, el pròleg que precedeix la tria deixa constància de les dificultats de tal propòsit, tot i ser una cultura en què abunden les antologies, els recitals i els festivals poètics.

Tenim a les mans la primera antologia eròtica amb veu de dona. S'hi recullen més de cent vint-i-cinc poemes, gairebé setanta dones poetes –seixanta-nou per ser exactes– d'arreu de les terres catalanes. I en podien ser més. S'hi parla de llibertat i gaudi, d'ironia i humor, d'espai interior que remet al plaer sensual i al joc que satisfà la realitat immediata, de la urgència del sexe, de la seva expressió; s'hi parla també d'insatisfacció i ruptura, d'oblit i de record, de somni. El tema és prou conegut a qui llegeix poesia, tot i que el tabú sexual és un del més persistents en la nostra tradició moderna. La novetat que defineix el volum és que sigui la dona el subjecte actiu i no sols mirall del desig de l'altre, majorment masculí, seguint la tradició establerta. *Eròtiques i despentinades* dibuixa, doncs, un nou panorama que dóna forma i color a un aspecte sempre amagat o elidit, perquè si el pudor i l'eufemisme han embolcallat comunament l'experiència eròtica masculina, què direm quan es focalitza sobre la femenina? Tot i els clars precedents antics i medievals, i l'ampli concepte triat sobre l'erotisme –admet qualsevol obra que en permeti una lectura en aquest sentit–, l'Eros femení encara és tot un descobriment en el conjunt del panorama literari, encara és una forma a dignificar.

El present volum s'inscriu en el precedent de l'*Antologia de la poesia eròtica catalana del segle XX* que el poeta Josep Maria Sala-Valldaura va publicar l'any 1977 i en la qual sols constava una poeta. Algunes coses deuen haver canviat en el codi ideològic establert en aquests trenta anys que separen les dues antologies, perquè, tot i la reivindicació necessària, pugui arribar ara una antologia temàtica i no sols general o generacional o territorial de la poesia escrita per dona. L'expressió de l'ésser femení, múltiple i canviant, s'ha fet realitat. I les poetes, com en els temps antics, esperen la consideració dels seus, la mateixa que gaudien dels seus conciutadans la primera onada de poetes líriques gregues; reivindiquen el plaer mític d'aquell paradís perdut, que avui ofereixen amb tota l'esplendor de l'heterodòxia.

LLUÏSA JULIÀ